

ChristenUnie

 Geef geloof een stem

JAARVERSLAG EN JAARREKENING 2018

Hetty Pullen-Muis, plaatsvervangend fractievoorzitter

22 mei 2019

Intro

Vanavond kijken we terug op 2018. Wat heeft dit jaar opgeleverd en gekost en wat zien we van de werkelijke situatie met de jaarrekening en het jaarverslag? We kijken met een zorgelijk gezicht naar de financiën vanavond. We merkten als fractie dat het dan verleidelijk is om naar de toekomst te kijken, de gewenste situatie voor Hoogeveen. Want we willen dat het goed is voor alle inwoners en dat iedereen meetelt (dat was en is onze inzet steeds als ChristenUnie). We zullen dat hier en daar wel doen terwijl we kijken naar de werkelijke situatie van het tekort van 9,2 miljoen euro.

Tegelijkertijd zien we in het jaarverslag dat er veel bereikt is. Wat zijn de positieve opbrengsten van 2018? We noemen een paar opvallende punten:

- Jong Hoogeveen als een integraal project met synergie tussen welzijn, onderwijs en zorg. De doorontwikkeling kindvriendelijk Hoogeveen wordt zelfs verbreed naar recreatie en inrichting stadscentrum.
- De intensivering van het beleid met betrekking tot armoede en schulden, denk aan inzet van veel vrijwilligers, loket Geldzaken en de Gemeentelijke Kredietbank dichterbij in de organisatie.
- De verduurzaming van gebouwen en het werken aan een klimaatrobuust Hoogeveen. Het uitvoeringsplan Klimaatrobuust is een eerste stap naar een vernieuwde inrichting van de openbare ruimte. Mooi om die verandering te zien!
- En natuurlijk niet te vergeten de ontwikkeling van de waterstofwijk nabij Erflanden. Mooie ontwikkelingen!
- De aandacht voor verbetering van fietspaden in en rond Hoogeveen.
- Daarnaast is er veel aandacht voor de sluitende keten van ondersteuning en zorg en de vele sociale voorzieningen in Hoogeveen.

Kortom, ondanks de tekorten in het sociale domein zien we veel waardevolle zaken voor onze inwoners die in kwetsbare en moeilijke posities moeten leven. We zijn **een sociale gemeente** en dat moeten we vooral blijven voor hen die het nodig hebben. En dat zien we zeker in dit jaarverslag.

Tegelijkertijd zijn er wel aandachtspunten, waarbij we in deze bijdrage focussen op het sociale domein, de duurzame gemeente en de financiën.

Aandachtspunten

De begroting van 2018 is opgesteld als een gewenste financiële situatie met verschillende beleidskeuzes van het vorige college. Met daadkracht en ambitie is volop door het nieuwe college ingezet op de netwerken in en rond Hoogeveen (collegeprogramma). Nu zien we de werkelijke situatie en kunnen we stellen dat de resultaten in financieel opzicht een zorgwekkend tekort laten zien. Vooral het sociale domein gaat ons als ChristenUnie aan het hart. Want het laat zien dat er veel gebruik wordt gemaakt van de sociale voorzieningen. Vanwege de grote armoede, de zorg die

jongeren nodig hebben en als je moet leven met beperkingen. We kunnen daar onze ogen niet voor sluiten en het stelt ons als raad voor een pittige opgave. Want kijkend naar de toekomst zien we ook dat de bijstelling en taakstelling van het sociale domein al in gang is gezet voor 2019.

Als fractie hebben we ons afgevraagd hoe het kan dat de realiteit van de toenemende behoefte aan zorg in onze gemeente zo anders is dan de opgestelde begroting van 2018. De ChristenUnie vindt dat we daar wat mee moeten naast de maatregelen die al voor 2019 genomen zijn.

VRAAG: Kan het college ingaan op onze constatering dat we te krap hebben begroot?

Sociaal domein

Ik zei al: "We willen een sociale gemeente zijn en blijven". Dat komt nu na de tekorten in 2017 en nu in 2018 in het sociale domein op gespannen voet met elkaar te staan. **Het evenwicht is zoek!** In 2017 riep onze fractie al op om de druk op het Rijk te vergroten en nu moeten we deze oproep weer herhalen. We zien in het land dat vanuit de VNG, en door verantwoordelijke wethouders de druk toenemen en daar hopen we een oplossing te krijgen voor een **deel van het tekort**. Maar dat gaat dan alleen over de jeugdzorg. Er is een groter tekort en dit negatieve financiële resultaat van 2018 vraagt nogal wat van het college. We moeten nu onder ogen zien dat bezuinigingen nodig zijn. Dat raakt ons als fractie en dat is een grote verantwoordelijkheid voor college en raad.

Wat ons ook opvalt is dat de tekorten over meerder terreinen verspreid zijn. De tekorten van jeugdhulp, participatie, parkeeropbrengsten en SWO vragen om een kritische reflectie over de oorzaken. Hoogeveen staat in de top van de hoogste lasten in Drenthe. De ChristenUnie vindt dit zorgwekkend.

Tegelijkertijd zien we de worsteling van de open einde regeling die bij wet voor ons is bepaald bij de jeugdhulp, de WMO en de participatiewet. Dit noemden we al in onze bijdrage over de jaarrekening van 2017. Het is de uitdaging om de sturing van de toewijzing bij de jeugdhulp van met name via huisartsen, maatschappelijk werk etcetera te beïnvloeden. Hier ligt volgens de ChristenUnie een grote opgave voor de gemeente en de organisatie aan de voorkant in de zorg. En om hier als gewenste situatie te schetsen: "meer preventie, meer kritisch kijken naar de zorgverleners/organisaties. De tekorten in het sociaal domein zijn een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente, zorgvragers en zorgorganisaties" lezen we in het jaarverslag. Maar tegelijkertijd moet er wel de hulp aan kinderen en jongeren geboden worden die ze nodig hebben. Bij de transitie in 2015 gaven we al dat er niemand tussen wal en schip mocht vallen. En nu vragen we ons of we voldoende grip hebben op wat er nodig is binnen de open einde regelingen. Want uiteindelijk mag **niemand tussen wal en schip vallen**.

Nog een extra aandachtspunt vinden we het achterblijven van de instroom van mensen met arbeidsbeperkingen. Dat vinden we zorgelijk blijven, ook al is STARK goed begonnen als een van de sociale ondernemingen. Juist met de start van STARK is er veel werk verzet en onze fractie heeft nadrukkelijk ook aandacht gevraagd voor deze kwetsbare werknemers.

Duurzaamheid

Zoals bekend is de ChristenUnie voorstander van het werken naar een volledige circulaire economie. Een grote uitdaging waarbij in dit jaarverslag en jaarrekening verantwoord wordt over de ingezette stappen rond de energietransitie.

De gewenste doelstellingen met betrekking tot afvalscheiding en restafval worden echter nog niet gehaald. Er is al veel bereikt, maar hier ligt volgens onze fractie nog een uitdaging voor de toekomst. Dit is in lijn met de doelstelling om als organisatie CO₂-neutraal te zijn in 2025 en als gehele gemeente in 2040 te worden.

Terechte ambities waar wel eerste stappen in zijn gezet in 2018, maar hier zien we nog wel een grote opgave. We zien niet echt in dit jaarverslag hoe ver we op weg zijn. De klimaatmonitor is daar zoals de wethouder eerder toezei een belangrijk instrument. Voor ons als fractie is die meetbaarheid van de doelstellingen van groot gewicht.

Financiën

De aandacht gaat vooral in de jaarrekening naar de financiën. We zien dat er geïnvesteerd is in verschillende voorzieningen zoals de rondweg Hollandscheveld, de Tamboer en het asfaltprogramma. Omdat het maar om slecht 57% van de gewenste investeringen gaat, spreken we de wens uit dat we naar de toekomst werken naar het gewenste investeringen niveau (opdracht was 80%). Maar ook hier geldt dat dit keuzes zijn die ingegeven zijn door de financiële positie van Hoogeveen en de keuzes van de raad en het college.

Als fractie vinden we de positieve uitstraling van Hoogeveen belangrijk als we kijken naar de toekomstige investeringen. Voor ons zijn (in willekeurige volgorde) de Tamboer, de bibliotheek, zwembad/ijsbaancombinatie hier voorbeelden van. Daarbij vinden we het belangrijk dat hier een goede balans gezocht wordt tussen het sociale en het fysieke domein, waarbij het aantrekkelijk is om in onze gemeente te wonen, te blijven wonen, te werken en te recreëren. Een plan zoals met 'Tiny Houses' ondersteunen we zeker daar waar het om starters gaat.

Dan tot slot onze financiële positie en de waarde van de kengetallen. We constateren een dalende solvabiliteit en zien tegelijkertijd dat de belastingdruk (91%) nog onder VNG richtlijnen van (100%) zit. Onze inkomsten staan onder druk. Hier zien we een uitdaging voor de gewenste situatie t.a.v. de financiële positie. En dan kijken ook naar de toekomst hier! De keuze om solvabiliteit i.p.v. het weerstandsvermogen te gebruiken als maatstaf voor toekomstig beleid vinden we een goede keuze van het college. Een ander goed voorbeeld van het op orde brengen van de financiën is de ingezette lijn ten aanzien van het verhogen van de parkeertarieven.

VRAAG: Kan het college ons al een inkijk geven over het totale parkeerbeleid en de opbrengsten voor 2019?

We zijn akkoord met betrekking tot het resultaat van 2018 om dit ten laste brengen van de algemene reserve.

Jaarrekening SWO

De SWO is een organisatie die nog steeds in ontwikkeling is en streeft naar hoge prestaties. De ChristenUnie hoopt en verwacht dan ook dat de klanten in 2020 de dienstverlening kunnen beoordelen met een 8! Daarnaast is het goed om te lezen dat de SWO heeft geïnvesteerd in een generatiepact en een traineeprogramma. Tevens is het goed om te lezen dat het ziekteverzuim is gedaald, maar dit moet een punt van aandacht blijven in de toekomst.

We vonden overigens de lijn in de verslaglegging helder. De ChristenUnie vindt dat we de gekozen kernwaarden en het inzicht daarin qua thema synergie helder is beschreven. Iets om voor de toekomst van de totale jaarrekening van Hoogeveen door te voeren. We sluiten natuurlijk onze ogen niet voor het rekeningtekort (1,1 miljoen) met verdeelsleutel naar onze gemeente, maar spreken het vertrouwen naar een verbeterde aanpak naar de toekomst uit. Dat vertrouwen hebben we omdat er in de begroting van 2019 hier al rekening wordt gehouden.

Toekomst

De uitdaging van de jaarrekening is de toekomst. De gewenste situatie vraagt om kritisch te zijn op de ambities van de raad in samenspraak met het college. Ambities en financiële haalbaarheid staan hier in de toekomst op gespannen voet met elkaar. De ChristenUnie ziet het als gewenst om te werken naar een financieel evenwicht met een reserve voor de toekomst. Dat vraagt om spannende keuzes en zoeken van een goed evenwicht voor de burgers van Hoogeveen. De raad geeft het kader aan en tegelijkertijd moeten we het goede voor Hoogeveen zoeken. We weten dat het zoeken naar evenwicht volop gaande is. Niet alleen in financiële zin, maar ook in sociale zin. Dat is volgens de ChristenUnie hoop hebben en HOOP bieden op een goede toekomst voor Hoogeveen, waar het goed wonen en leven is. Die Hoop schrijven wij met een hoofdletter H! vanuit onze christelijke waarden. Die toekomst willen we met moed en vertrouwen tegemoet gaan.

Tot zover onze bijdrage!